

Röportaj / Reportage

Hekim ve Öğretim Üyesi Gözüyle Sağlık Politikaları

Bültenimizin 1. sayısında ana temalarımızdan biri “Sağlık Politikaları” olacaktır. Temel veriler ekseninde **Sağlık Politikaları** hakkında verdiğimiz bilgilerden ve değerlendirmeden sonra, **İAÜ Tıp Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Özgün ENVER** ve **Tıp Fakültesi Dekan Yardımcısı Prof. Dr. Zeynep Çiğdem KAYACAN** Hocalarımız ile gerçekleştirdiğimiz bu özel röportajı sizlerle paylaşacağız. Bir yandan sağlık politikaları ve sağlık alanında gelişmeleri yakından takip etme fırsatı bulurken, öte yandan Tıp eğitimi öğrencileri ile bağı da görmüş olacağız.

Arta F.: Öncelikle okurlarımıza genel bir bilgi vermek adına temel bir soru ile başlamak istiyorum. Sağlık Hizmet Politikalarına neden ihtiyacımız vardır ve bu politikaların temel amacı nedir?

Özgün E.: Sağlık Politikalarına ihtiyaç vardır, çünkü istenen sonuçlara rehberlik etmek için kullanılan genel bir eylem planı oluşturur ve karar vermeye yardımcı olacak temel bir kılavuz görevi görür. Sağlık politikası ve prosedürlerinin amacı, çalışanlara kuruluşun istenen sonuçlarını iletmektir. Çalışanların kuruluş içindeki rollerini ve sorumluluklarını anlamalarına yardımcı olurlar. Özellikle sağlık hizmeti ortamında, politikalar güvenli ve uygun maliyetli kaliteli bakımın sağlanması için temel oluşturmalıdır.

Çiğdem K.: Sağlık temel bir insan hakkıdır ve sadece hastalık olmamasını değil aynı zamanda psikolojik ve sosyal açılardan da tam olarak iyilik halini anlatır. Bu temel hakkın, hiçbir fark gözetmeden tüm insanlara öncelikli ve adil bir biçimde sunulması için ülkeler kendi ölçütlerinde, DSÖ (Dünya Sağlık Örgütü) gibi uluslararası örgütler de global ölçekte politikalar geliştirmek zorundadır.

Arta F.: Her ülkenin kendi sağlık hizmetleri sistemi ile ilgili genel ilkeleri olabilir. Türkiye'nin ilkesi nedir?

Özgün E.: Türkiye'nin sağlık hizmetleri ilkesi insan merkezli yaklaşımla birey ve toplumun sağlık hakkını ve sağlığını en üst düzeyde korumak, sağlık sorunlarına zamanında, uygun ve etkili çözümleri yüksek hizmet kalitesiyle sunmak. Bu bağlamda vizyonu, sağlıklı hayat tarzının benimsendiği, herkesin sağlık hizmetine kolaylıkla ve yüksek hizmet kalitesiyle eriştiği bir Türkiye olmaktır.

Health Policies from the Perspective of Physicians and Faculty Members

*İAÜ Tıp Fakültesi Dekanı /
IAU Dean of Faculty of Medicine
Prof. Dr. / Prof. Özgün ENVER*

The main theme of this issue will be “Health Policies”. After we have given a general information and make an assessment about Health Policies on the axis of basic data, we will share with you the exclusive reportage we realized with **Prof. Özgün ENVER, Dean of IAU Faculty of Medicine** and **Prof. Zeynep Çiğdem KAYACAN, Vice Dean of IAU Faculty of Medicine**. On the one hand, we will have the opportunity to closely follow the developments in the field of health policies and medicine, on the other hand, we will see the relationship with the students of medical education.

Arta F: First of all, I would like to start with a basic question to give general information to our readers. Why do we need Health Service Policies and what is the main purpose of these policies?

Özgün E.: Health Policies are needed because they set a general plan of action used to guide desired outcomes and is a fundamental guideline to help make decisions. The purpose of healthcare policy and procedures is to communicate to employees the desired outcomes of the organization. They help employees understand their roles and responsibilities within the organization. In the healthcare environment specifically, policies should set the foundation for the delivery of safe and cost-effective quality care.

Röportaj / Reportage

devam / continue

Arta F.: Bu ilke bağlamında Türkiye’de Sağlık Bakanlığı tarafından nasıl bir Sağlık Hizmet Politikaları yürütülüyor? “Sağlıkta Dönüşüm Reformu” veya “Sağlık Sisteminin Güçlendirilmesi ve Desteklenmesi Projesi” hakkında bilgi verebilir misiniz?

Özgün E.: Sağlık Politikaları kapsamında 2003 yılı başında Türkiye Sağlıkta Dönüşüm Programı hazırlanarak Sağlık Bakanlığı tarafından kamuoyuna duyurulmuştu. Sağlıkta Dönüşüm Programı 11 tema etrafında dönüşmeyi hedefler: 1. Planlayıcı ve denetleyici Sağlık Bakanlığı, 2. Herkesi tek çatı altında toplayan genel sağlık sigortası, 3. Yaygın, erişimi kolay ve güler yüzlü sağlık hizmet sistemi, 4. Bilgi ve beceri ile donanmış, yüksek motivasyonla çalışan sağlık insan gücü, 5. Sistemi destekleyecek eğitim ve bilim kurumları, 6. Nitelikli ve etkili sağlık hizmetleri için kalite ve akreditasyon, 7. Akılcı ilaç ve malzeme yönetiminde kurumsal yapılanma, 8. Karar sürecinde etkili bilgiye erişim: Sağlık bilgi sistemi, 9. Daha iyi bir gelecek için sağlığın geliştirilmesi ve sağlıklı hayat programları, 10. Tarafların harekete geçirilmesi ve sektörler arası iş birliği için çok yönlü sağlık sorumluluğu ve 11. Uluslararası alanda ülkenin gücünü artıracak sınır ötesi sağlık hizmetleri. Sağlıkta Dönüşüm Programını temel ilkeleri insan merkezilik, sürdürülebilirlik, sürekli kalite gelişimi, katılımcılık, uzlaşmacılık, gönüllülük, güçler ayrılığı, desantralizasyon ve rekabetten oluşmaktadır diyebiliriz (Sağlıkta Dönüşüm Programı Sonrasında Uygulanan Sağlık Regülasyonlarının Üniversite Hastanelerinin Mali Yapılarına Etkisi, 2017: DOI: 10.25287/ohuiibf.319302).

Arta F.: Sağlık Politikalarında Global Yaklaşım Nasıl Olmalı?

Çiğdem K.: Sağlık hizmetlerine erişim güçlüğü olan az gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerin insanlarına, erişimi kolaylaştırıcı destek gerekmektedir. Sağlıkta eşitsizlik ve adaletsizlik, epidemi ve pandemiler sırasında daha görünür olur ve global destek girişimleri genellikle yapılır. Sorun, pandemi gibi afetler dışındaki normal zamanlarda da tüm insanların temiz suya, yeterli besine, hijyenik barınma koşullarına kavuşturulması için bu desteklerin verilmesi; aşılardan gibi önleyici ve ilaçlar gibi tedavi edici sağlık hizmetlerine ulaşmalarının sağlanması ve adalet temelli global dayanışma ile pandemilerin bile daha kolay üstesinden gelinmesi için uluslararası politikaların daha da geliştirilmesi ve aktif kılınması ile çözülebilecektir.

*İAÜ Tıp Fakültesi Dekan Yrd. /
IAU Vice Dean of Faculty of Medicine
Prof. Dr. / Prof. Z. Çiğdem KAYACAN*

Çiğdem K.: Health is a fundamental human right and according to the World Health Organization (WHO, 1948) is defined as ‘a state of complete physical, mental and social wellbeing and not merely the absence of disease or infirmity’. In order for this fundamental right to be presented to all people as a priority and in a fair manner without any discrimination, countries have to develop policies according to their own criteria, and international organizations such as WHO have to develop policies on a global scale.

Arta F.: Each country may have its own general principles regarding its health care system. What is Turkey's policy?

Özgün E.: The principle of Turkey's health services is to protect the health and right of the individual and society at the highest level with a human-centered approach, to provide timely, appropriate and effective solutions to health problems with high service quality. In this context, its vision is to be a Turkey where a healthy lifestyle is adopted and everyone can get easy access to high quality health services.

Arta F.: In the context of this principle, what kind of Health Service Policies are implemented by the Ministry of Health in Turkey? Could you give some information about the "Health Transformation Reform" or the "Strengthening and Supporting the Health System Project"?

Röportaj / Reportage

devam / continue

Özgün E.: Halk sağlığına benzer olmakla birlikte, sağlık politikalarında küresel (global) sağlık, sağlık eşitsizliklerinin altında yatan sosyal, kültürel, ekonomik ve çevresel faktörleri göz önünde bulundurarak, ortaya çıkan sağlık sorunlarını anlamak için geniş, çok disiplinli bir yaklaşımı vurgulamalıdır. Ayrıca, küresel sağlık, nüfus düzeyinde önlemeyi vurgular ve küresel güvenliğin korunmasına yardımcı olmak için hayati önem taşır. Küresel sağlığın önemli olduğunu söyleyebiliriz, çünkü dünya çapında sağlığı, sağlık hizmetlerine erişimi ve herkes için sağlık hizmetinin kalitesini iyileştirmeyi amaçlamaktadır.

Arta F.: Sağlık Politikalarının uzun vadeli başarılı ve adil bir şekilde sürdürmenin yolu nedir? Belki yurt-dışı örnekleri verebilirsiniz?

Çiğdem K.: Sosyal devlet anlayışının benimsenmesi gereklidir. Eğitim düzeyi çok düşük bir ülkede mükemmel sağlık standartlarını sağlamak da mümkün olamaz. Ülkelerde sağlık ve eğitime yeterli bir bütçe öncelikle ayrılmalı ve kamu hizmeti olarak, devlet eliyle, gerekli tanı ve tedavi hizmeti insanlara en ucuz şekilde verilebilmelidir. Sağlığın insan hakkı olduğu unutulmamalıdır. Sağlık ve eğitim kâr alanları olmamalı, hastalar asla müşteri olarak görülmemelidir.

Özgün E.: Sağlık politikası önemlidir çünkü hastalara, sağlık kuruluşlarına ve sağlık sistemimize fayda sağlayan kılavuzlar oluşturmaya yardımcı olur. Protokollerin yerinde olması, insan hatalarının ve tıbbi kararlar etrafında zayıf iletişimin önlenmesine yardımcı olabilir. Politika yapımcılar, kendi ülkelerinde başarılı ve adil sistem iyileştirmeleri düşünürken aşağıdaki stratejilere bakmak isteyebilirler; 1. Ödeme Modelini Değiştirmek, 2. Verileri Toplamak, 3. Öncelikli Hastayı Belirlemek, 4. En Ağır Hastaları Hedefleyin, 5. Bütüncül Tedavi, 6. Hastalığı Önlemek için Yatırım Yapmak ve 7. Güvenliği Teşvik Etmek-Tıbbi Zararı Önlemek. İskandinav ülkelerinin uyguladığı sağlık politikaları iyi bir sağlık modeli örneğidir.

Özgün E.: Within the scope of Health Policies, Turkey's Health Transformation Program was prepared at the beginning of 2003 and announced to the public by the Ministry of Health. The Health Transformation Program aims to transform around 11 themes: 1. The planning and supervisory Ministry of Health, 2. Universal health insurance that brings everyone under one roof, 3. Widespread, easily accessed and user-friendly health care system, 4. Equipped with knowledge and skills, high health workforce working with motivation, 5. Education and science institutions to support the system, 6. Quality and accreditation for qualified and effective health services, 7. Institutional structuring in rational drug and material management, 8. Access to effective information in the decision process: Health information system, 9 Health promotion and healthy life programs for a better future, 10. Multifaceted health responsibility for the mobilization of the parties and intersectoral cooperation, and 11. Cross-border health services that will increase the power of the country in the international arena. We could conclude that the basic principles of the Health Transformation Program consist of human-centeredness, sustainability, continuous quality improvement, participation, reconciliation, volunteerism, separation of powers, decentralization and competition.

Arta F.: How Should the Global Approach in Health Policies Be?

Çiğdem K.: For people of underdeveloped and developing countries who have difficulty in getting access to health services, support for facilitating access is needed. Inequality and injustice in health become more visible during epidemics and pandemics, and global supportive initiatives are often made. The problem is to provide these supports even in normal times other than disasters such as pandemics, in order to ensure that all people have clean water, adequate food and hygienic accommodation conditions. It can be solved by further developing and activating international policies to ensure that they have access to preventive health services such as vaccines and curative health services such as drugs, and to overcome even pandemics more easily with justice-based global solidarity.

Röportaj / Reportage

devam / continue

Arta F.: Ulusal Sağlık Politikaları için strateji ve planlama oluştururken sizce hangi öncelikler yer almalıdır?

Çiğdem K.: Önleyici tıp esas politika olmalıdır. Sağlıkta yüksek standartları tutturabilmiş tüm ülkelerde en ciddi yatırımların önleyici tıba yapıldığı bilinir. Bunun için rutin aşı takvimlerinin her yaş grubu için uygulanmasından, insanca yaşam koşullarının tüm topluma sunulmasına; toplumdaki tüm hastalıkların aktif taramalarından, istatistik sonuçlarına göre önlem olarak ve odaklanarak sağlık hizmeti planlamasına kadar tüm önlemlerin alınması, stratejilerin ve bütçelendirmelerin bunlara göre yapılması gereklidir.

Özgün E.: Bir önceki soruda verdiğim örnek stratejilerin iyi bir planlama oluşturmak için oldukça faydalı olduğunu söyleyebiliriz.

Arta F.: Toplum Sağlığının Gelişiminde Tıp Eğitiminin ve Tıp Fakültelerinin Rolü nedir?

Çiğdem K.: Topluma hastalıkları önleme ve sağlıklı kalma konusunda eğitim hizmeti vermek ve risklerle ilgili toplumda farkındalık yaratmak tıp fakültelerinin görevidir. Bu toplumcu bakış, eğitim sırasında tıp öğrencilerine benimsetilmelidir. Mezuniyet aşamasında edilen Hipokrat yemini öğretim üyeleri tarafından güncel analizlerle mezuniyet öncesi eğitimin tüm aşamalarında öğrencilere kavratılmalıdır.

Özgün E.: Çiğdem Hocama katılıyorum. Topluma hastalıkları önleme ve sağlıklı kalma konusunda eğitim hizmeti vermek ve risklerle ilgili toplumda farkındalık yaratmak tıp fakültelerinin en önemli görevlerinden birisidir.

Özgün E.: While similar to public health, global health should emphasize a broad, multidisciplinary approach to understanding emerging health challenges, considering social, cultural, economic and environmental factors that underlie health inequities. Furthermore, global health emphasizes prevention at the population level and is vital to helping maintain global security. We could say that global health is important because it aims to improve worldwide health, access to health care services and the quality of health care for all.

Arta F.: What is the way to maintain long-term successful and fair Health Policies? Maybe you can give examples abroad?

Çiğdem K.: It is necessary to adopt the concept of social state. It is not possible to provide perfect health standards in a country with a very low education level. A sufficient budget should be allocated for health and education in the countries, and the necessary diagnostic and therapeutic services should be provided to people in the cheapest way, as a public service, by the state. It should not be forgotten that health is a human right. Health and education should not be for profit, and patients should never be seen as customers.

Özgün E.: Healthcare policy is important because it helps establish guidelines that benefit patients, healthcare organizations, and our healthcare system. Having protocols in place can help prevent human error and poor communication around medical decisions. Policymakers may want to look at the following strategies when considering successful and fair system improvements in their own states; 1. Shift the Payment Model, 2. Dig Up the Data, 3. Put the Patient First, 4. Target the Sickest Patients, 5. Treat the Whole Person, 6. Invest in Prevention and 7. Promote Safety and Prevent Medical Harm. The health policies implemented by the Scandinavian countries can be taken as a good health-model example.

Arta F.: What priorities do you think should be included when formulating strategy and planning for National Health Policies?

Çiğdem K.: Preventive medicine should be the main policy. It is known that the most serious investments are made in preventive medicine in all countries that have achieved high standards in health. For this, the implementation of routine vaccination schedules for all age groups and the provision of humane living conditions to the whole society; It is necessary to take all measures, from active screening of all diseases in the society to health service planned by taking precautions and focusing on statistical results, and making strategies and budgeting accordingly.

Röportaj / Reportage

devam / continue

Arta F.: Üniversiteler bünyesinde kurulan Sağlık Politikaları Uygulama ve Araştırma Merkezlerinin Sağlık Politikalarını oluşturmada etkili olabilir mi ?

Özgün E.: Elbette büyük ölçüde etkili olacağını düşünüyorum. İstanbul Aydın Üniversitesi (İAÜ) Sağlık Hizmet Politikaları Uygulama ve Araştırma Merkezinin bu bağlamda önemli rol oynayacağına inanıyorum.

Çiğdem K.: Sağlık politikalarını oluşturmak ulusal ölçekte hükümetlerin işi olmakla birlikte, sağlık konusu sivil inisiyatiflerin ve özellikle eğitim kurumlarının desteğine her zaman ihtiyaç duyar. Duyarlı yöneticiler, bilim üretmekle yükümlü üniversitelerdeki araştırma merkezlerinin yaptığı çalışmaların sonuçlarını dikkate alır ve gereğinde planlamalarını uyarlar. Bu nedenle, çalışmaların yapılması kadar duyurulması da önem taşır.

Arta F.: Son olarak, eklemek istediğiniz başka bir şey var mı Hocalarım?

Özgün E.: Tüm öğretim üyelerimize ve öğrencilerimize başarılı bir eğitim öğretim yılı diliyorum. Özenle hazırlanmış bu röportaj için teşekkür ederiz.

Çiğdem K.: Sevgili Arta, hepimiz için başarılı bir eğitim öğretim yılı diliyorum. Teşekkürler.

Arta F.: Hepimiz için oldukça faydalı kıymetli bilgilerin yer aldığı bu röportaj için vaktinizi bize ayırdığınız için çok teşekkür ederim değerli Hocalarım.

Özgün E.: We can say that the example strategies I gave in the previous question are very useful for creating a good planning.

Arta F.: What is the Role of Medical Education and Medical Faculties in the Development of Community Health?

Çiğdem K.: It is the mission of medical faculties to provide education services to the society about preventing diseases and staying healthy and to raise awareness in society about risks. This social perspective should be adopted by medical students during their education. The Hippocratic oath taken at the graduation stage should be explained to the medical students by the faculty members at all stages of undergraduate education with up-to-date analysis.

Özgün E.: I agree with Çiğdem Hoca. It is one of the most important missions of medical faculties to provide education services to the society about preventing diseases and staying healthy and to raise awareness in society about risks.

Arta F.: Can Health Policy Application and Research Centers established within universities be effective in creating Health Policies?

Özgün E.: Of course, I think it will be highly effective. I believe that Istanbul Aydın University (IAU) Health Service Policies Application and Research Center will play an important role in this context.

Çiğdem K.: While forming health policies is the job of governments at the national level, the issue of health always needs the support of civil initiatives and especially educational institutions. Responsive managers take into account the results of the studies of research centers in universities, which are responsible for producing science, and adapt their plans when necessary. For this reason, it is as important to promote the work as it is to do it.

Arta F.: Finally, is there anything else you would like to add?

Özgün E.: I wish all our faculty members and students a successful academic year. Thank you for this well-organized interview.

Çiğdem K.: Dear Arta, I wish a successful academic year for all of us. Thanks.

Arta F.: Dear Professors, thank you very much for sparing your time for this reportage, which contains valuable information that is very useful for all of us.